

“Necessitem un grup de pressió que planti cara a Madrid i Brussel·les”

Un dels trets definitoris del teixit empresarial català és la formació de clústers, a diferència del que succeeix en altres territoris de l'estat espanyol. Quins factors expliquen aquesta concentració empresarial?

—D'entrada, perquè hi ha matèria primera disponible, i a més, després d'un temps en què hi ha empreses altament professionalitzades, una zona acaba sent molt productiva i presenta un grau d'especialització molt elevat. Tot plegat fa que a la llarga s'acabin organitzant per oferir un producte competitiu. A Catalunya i al País Valencià s'ubiquen molts clústers del sector de la carn, la pell, el tèxtil, la juguina i el moble...

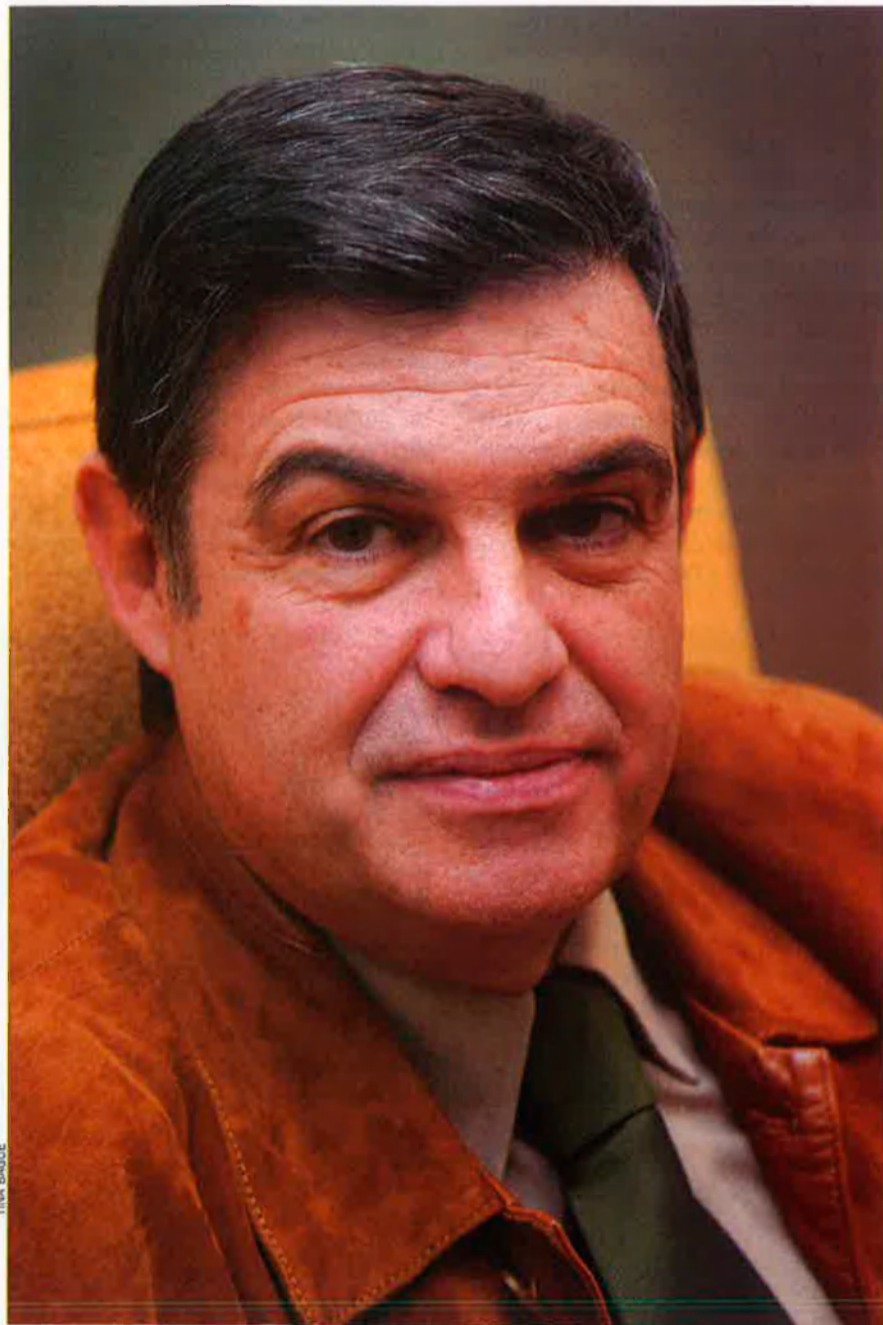
—**Quines característiques econòmiques presenten les zones amb presència de clústers?**

—Són zones integrades, amb empreses que es complementen i que acaben fent un model productiu propi, basat en la distribució d'activitats en el territori a partir de la seva interrelació i de la seva integració, que acaben fent un producte especialitzat i competitiu. Això explica la capacitat exportadora de Catalunya i València, zones on no hi ha una gran preferència d'empreses multinacionals, que són el model clàssic d'exportacions.

—**Com s'articulen les relacions econòmiques entre els diferents territoris que integren la regió econòmica de l'Euram?**

—El cas més evident és la integració que hi ha entre Catalunya i el País Valencià. En aquests moments, el primer proveïdor de productes del País Valencià és Catalunya, i el primer client de Catalunya és el País Valencià. És una zona molt integrada econòmicament, independentment que tinguem llaços històrics de caràcter cultural. Però l'Euram també engloba, a més d'aquest nucli dur, les Illes, la Catalunya Nord i Andorra, on també es produeix una forta interrelació econòmica. En aquest sentit, l'Institut Ignasi Villalonga treballa

Joan B. Casas (Caldes de Montbui, Vallès Oriental, 1949) és economista i vicepresident de l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa. També és membre de la junta de govern del Col·legi d'Economistes de Catalunya i director de l'Aula d'Economia.

per vertebrar aquesta àrea de manera que pugui competir i integrar-se econòmicament en el nou marc de la globalització.

—Calen, però, polítiques pròpies pensades per a aquesta àrea geogràfica. Què es fa, en aquest sentit?

—Evidentment, calen polítiques de caràcter públic i inversions potents per dinamitzar aquest territori, pensant en les particularitats d'aquesta àrea. Per exemple, a Barcelona li cal tenir un aeroport de primera categoria per enfrontar-se amb una economia global. Però malauradament, AENA només pensa en el marc espanyol i ja li va bé que Catalunya i el País Valencià tinguin aeroports de segona. A més dels aeroports, manquen altres infraestructures, com ara carreteres, ferrocarrils i millors connexions amb els ports, a més d'una política decidida d'investigació i recerca. I el TGV no ha arribat a Barcelona, no vertebrava el Mediterrani perquè de Castelló a Tarragona està interromput, tot plegat és complex.

—Mentre a Europa es potencia cada vegada més la connexió intermodal, els territoris de l'Euram continuen desconnectats. Per què no s'aposta decisivament per aquest transport a casa nostra?

—Fins al 2030 els francesos no pensen portar el TGV fins a Perpinyà i connectar-lo amb el nostre. Amb l'aeroport ja sabem què passa, i els ports no tenen capacitat de connectar les mercaderies que arribin al port de València i Barcelona directament cap a Europa.

—Els polítics no fan la feina que haurien de fer en aquest sentit?

—La situació de les infraestructures podria ser molt millor, però no tenim prou poder polític. No podem planificar segons les nostres necessitats, i sovint se'ns sotmet al marc espanyol o a allò que decideixen a Europa. I sense una política pròpia, no podem mirar cap al futur amb claredat i optimisme.

—Quin paper pot tenir l'Institut Ignasi Villalonga en aquest repte de futur?

—L'IIVVEE ha de treballar per conscienciar els sectors més dinàmics de la societat, fonamentalment professionals i empresaris, perquè s'organitzin, pressionin els poders polítics de Madrid i Brussel·les de manera que les línies polítiques tinguin en compte l'arc mediterrani com un subjecte d'estratègies polítiques pròpies i pensades per a aquesta àrea econòmica i no com un subjecte subordinat.

—Quina resposta estan donant els nostres empresaris a la feina de l'IIVVEE per crear aquesta consciència?

—Costa moltíssim conscienciar l'empresari, en primer lloc pel mateix concepte de regió econòmica, de la importància de les infraestructures i de la necessitat de vertebrar una zona, que en el nostre cas és l'Euram. Vist en perspectiva, durant els darrers anys hem avançat molt en aquesta feina, i el projecte cada dia és més il·lusionant, perquè hi ha, malgrat tot, molta més consciència. Però no oblidem que ens enfrontem a agents molt poderosos, com l'estat espanyol i la

UE, amb grans interessos i molta força. Madrid no potencia l'eix Mediterrani pel que fa a infraestructures, i potencia el nucli de Saragossa per anar cap a Europa, perquè aquesta opció ja cobreix bé els seus interessos. L'estat té molt poder per decidir per on fa anar les inversions, i és complicat lluitar contra això.

—Per tant, quin és el repte que té l'IIVVEE en aquest context de dificultats?

—L'objectiu últim de l'Institut és vertebrar un moviment que, liderat pel sector empresarial i professional, amb la col·laboració amb el sector acadèmic, creï un grup de pressió que tingui com a marc de referència l'Euroregió Mediterrània, i que actuï allà on ha d'actuar, als nuclis de poder, sigui a Madrid, sigui a Brussel·les, perquè s'apliquin solucions polítiques específiques perquè aquesta àrea sigui tan competitiva com ho pot ser la Llombardia o el Rhur alemany o Madrid. Per mirar endavant ens cal un grup de pressió que planti cara a Madrid i a Brussel·les, és bàsic. Complementàriament, treballem perquè el sector empresarial de l'Euram iniciï camins de col·laboració, pensant no tant en la creació de grans nuclis industrials i econòmics sinó en la cooperació empresarial, política en què disposem d'experiències prou exitoses i que podria substituir, almenys en part, la necessitat de disposar de grans conglomerats empresarials per poder competir amb èxit en la fase actual de mundialització.

Sílvia Rodríguez

Breus

Catalunya, per damunt de la mitjana estatal en R+D

Catalunya va invertir durant 2005 el 1,35% del seu producte interior brut (PIB) en investigació i desenvolupament, segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, que situa la mitjana estatal en l'1,13%. La inversió en aquesta matèria va ascendir a poc més de 2.300 milions d'euros, dels quals 1.400 corresponen a la iniciativa privada.

Per darrere van quedar Illes Balears i País Valencià. En el cas balear, el percentatge d'inversió en R+D respecte al PIB va ser del 0,28%, el que representa 61 milions d'euros. Al País Valencià, la

inversió va augmentar un 18%, fins situar-se en el 0,99% respecte al PIB. En xifres absolutes, la inversió valenciana en R+D va sumar 867 milions d'euros, dels quals un 49% procedia de la Universitat.

Gas Natural demanda E.ON per abús de força a Alemanya

Apel·lant al tractat de la UE, que prohibeix "l'explotació abusiva d'una posició de domini", Gas Natural ha demanat l'alemanya E.ON davant d'un jutjat mercantil de Barcelona per haver-se beneficiat de la posició de domini que té en el mercat alemany per obtenir recursos econòmics per finançar la seva entrada en altres mercats. La gasista catalana intenta, així, barrar el pas d'E.ON a l'estat espanyol a través de la compra d'Endesa, i recorda que l'alemanya ja acumula altres demandes similars.